

Mitä maamme nykyaikana eniten kaipaa?

Pekka Ervast, Oulunkylä:

Suomen kansa näyttää tällä hetkellä olevan jaettuna kahteen leiriin, jotka kumpikin tavoittelevat korkeinta valtaa ja johtoa. Toiset – sosialistit - sanovat, ettei tule oikeutta oloihin eikä veljeyttä ja vapautta maahan, elleivät he pääse ohjaamaan valtiolaivaa väljemmille vesille ja luomaan yhteiskuntaa perin juurin uudestaan. Toiset - porvarilliset - väittävät, että valtioaluksemme ajaa ehdottomasti karille, elleivät he ole perää pitämässä, sillä he yksin osaavat aikaansaada järjestystä yhteiskunnallisessa elämässämme ja luoda sille vankan ja tukevan pohjan, jota ilman yhteiskuntarakennus on mahdoton. Jopa jotkut huhuilevat verisestäkin yhteenotosta näiden puolueiden välillä.

Haluamatta asettua kummankaan kannalle kysymme vain: mistä johtuu tämä erimielisyys, joka silloin tällöin nousee laillisen luokkataistelun rajojen yli ja sukeutuu veljesvihan muotoon? Onhan molemmilla puolueilla yhteinenkin pyrkimys: valtiollisen aseman lujittaminen ja venäläisten välien selvittäminen. Mistä siis viha?

Kehittymätön sosialisti ei tosiaan tiedä paljoa muuta, kuin että »herroja on vihattava», ja kehittymätön porvarillinen uskoo ohjelman olevan siinä, että »kiljukurkkuja saadaan tottelemaan». Mutta mitä huomiota voisi panna tällaisille mielipiteille, jotka eivät mitään mielipiteitä ole?

Kun taas katselemme sosialisteja ja porvarillisia heidän paraimmissa edustajissaan, näemme verrattain vähän eroavaisuutta todellisessa ohjelmassa. »Me olemme tämän maan oikeita sosialisteja», sanoikin minulle hieman liiotellen muuan porvarillinen.

Sosialistinen ohjelma pyrkii muutamaisiin radikaalisiin yhteiskunnallisiin uudistuksiin. Ohjelman mukaan parannukset eivät koske yksinomaan määrätyn luokan etuja, vaan koko kansan onnea. Kuka ajatteleva ja oikeamielinen ihminen olisi siis hengessään niitä vastaan? Suohan jokainen, että köyhien tilaa parannetaan, että kansan hyvinvointia lisätään ja että joidenkuiden yllisyyttä vähennetään!

Toivoohan toiselta puolen jokainen ajatteleva sosialisti, että ohjelman toteuttamisessa voitaisiin käyttää hyväksi herrojen tietoa ja kokemusta, herrojen kykyä järjestää asioita ja ylläpitää kuria. Siinä suhteessa kyllä sosialistikin tahtois olla porvarillinen.

Mistä siis johtuu, ettei voida keskenään sopia? Mistä lähtöisin on epäily, kateus, ylenkatse ja viha?

Se johtuu sivistyksen ja valistuksen puutteesta, siitä, että meillä on vielä liian vähän todella sivistyneitä ihmisiä. Me olemme puolisivistynyttä kansaa.

Jos olisimme sivistyneitä, tarjoisimme veljeskättä toisillemme. Jos olisimme sivistyneitä, häpeäisimme riidellä omassa kodissamme. Jos olisimme sivistyneitä, häpeäisimme ajatella omia etujamme, vaan katselisimme puolueettomasti kaikkien parasta.

Sivistys ei ole ulkonaisessa käyttäytymisessä ainoastaan. Se asuu sielussa. Sivistys opettaa meitä ajattelemaan, totuutta etsimään ja oman itsemme yli nousemaan. Ken sivistynyt on, hän on sanan kauneimmassa merkityksessä ihminen.

Sentähden vastaan otsikkona olevaan kysymykseen, mitä maamme nykyaikana kipeimmin kaipaa: sivistystä ja taasen sivistystä!

Ja koska sivistys ei tule yksinomaan kirjoista eikä luennoista, vaan leviää salaisena voimana ihmisestä ihmiseen, sanon lisäksi, että maamme kaipaa sivistyneitä ihmisiä. Niitä se tosiaan ennen kaikkea kaipaa!

Ja minä kysyn, niinkuin kysyy moni muu: missä te olette, te maan suola?